

Дөңгелектің және оның бөліктерінің аудандары

Геометрия, 9 сынып

Тастанбекова Г.М.

- Шеңберден және жазықтықтың осы шеңбермен шектелген бөлігінен тұратын фигураны **дөңгелек** дейміз.

Шеңберге іштей сызылған Q_n

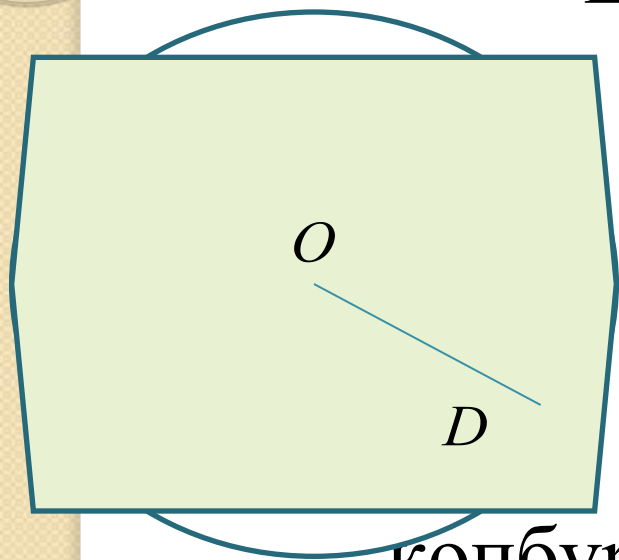
n бұрыштың ауданы

$$S(Q_n) = \frac{1}{2} p \cdot OD$$

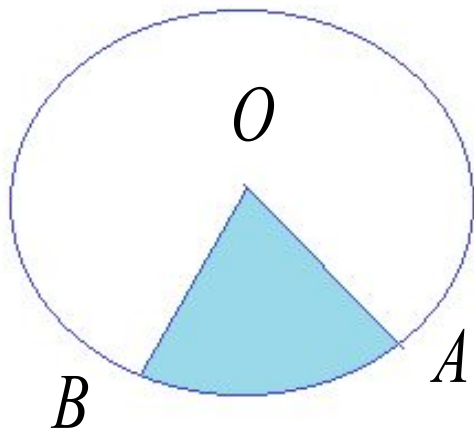
формуласымен есептеледі.

Мұндағы, p – дұрыс

көпбұрыштың периметрі, ал OD – оның апофемасы.

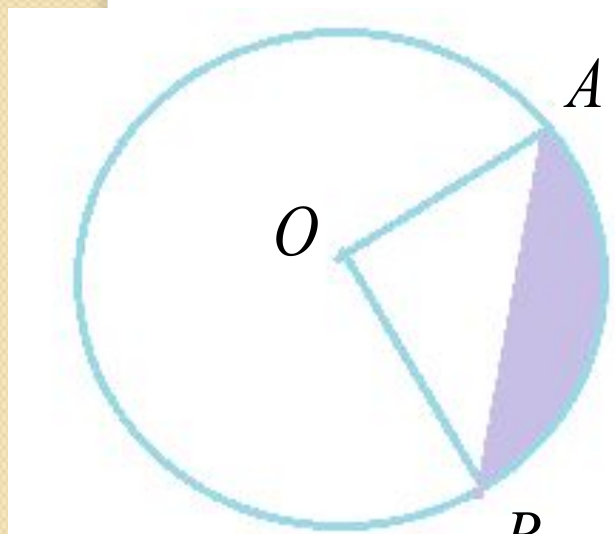
- Центрілік бұрышпен және ол тірелетін доғамен шектелген дөңгелектің бөлігі **дөңгелек сектор** деп аталады. ОА және ОВ радиустары дөңгелекті екі секторға бөледі. АОВ центрілік бұрышы **сектордың бұрышы** деп аталады.
- 1 градусқа сәйкес сектордың ауданы дөңгелек ауданының $\frac{1}{360}$ бөлігін құрайды, яғни $\frac{\pi R^2}{360}$ тең. Ал α градусқа сәйкес сектордың ауданы оған α есе көп. Сонда α бұрышқа

рдың ауданы

$$S_{\text{сек}} = \frac{\pi R^2 \cdot \alpha}{360}$$

- Шеңбердің доғасымен және осы доғаның ұштарын қосатын хордамен шектелген дөңгелектің бөлігін **сегмент** деп атайды.
- ANB сегменттің ауданы OANB

даньнан АОВ
 ауданын шегеріп
 тағанға тең екенін

- егер R болса, $S_{сег} = \frac{\pi R^2 \alpha}{360}$ таңбасы, ал $\alpha \leq 180^\circ$ таңбасы алынады.

$$\alpha \leq 180^\circ$$